

IV. SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY

BADANIA DEMOGRAFICZNE I SOCJOLOGICZNE NA ZIEMIACH ZACHODNICH Sprawozdanie z VIII Sesji Rady Naukowej TRZZ

W ramach obchodu Tygodnia Ziemi Zachodnich odbyła się w Legnicy, w dniach 11 i 12 V 1962 r., VIII Sesja Rady Naukowej TRZZ poświęcona zagadnieniom demograficznym i socjologicznym ziem zachodnich i północnych. Zasadniczym celem Sesji był przegląd osiągniętych wyników badawczych, próba podsumowania tych wyników i wskazania nowych problemów, nad którymi badania zostały bądź rozpoczęte, bądź zasługują na podjęcie.

Referaty wygłosili kolejno:

1. Dr Zygmunt Dulczewski (Poznań), *Badania socjologiczne na Ziemiach Zachodnich 1945—1961; osiągnięcia, doświadczenia, perspektywy*;

2. Prof. dr Paweł Rybicki (Kraków), *Problematyka socjologiczna Ziemi Zachodnich*;

3. Doc. dr Janusz Ziółkowski (Poznań), *Struktura ludności i dynamika przeobrażeń ludnościowych na Ziemiach Zachodnich i jej aspekty socjologiczne*. (Z powodu nieobecności autora referat został odczytany);

4. Prof. dr Stefan Gołachowski (Wrocław), *Badania demograficzne i socjologiczne na Dolnym Śląsku*;

5. Prof. dr Stefan Nowakowski (Warszawa), *Procesy integracji społeczności miejskiej*.

W dyskusji nad referatami wygłoszono kilkanaście komunikatów o badaniach. Wiele spośród nich, jak np. komunikat dra Cz. Buczka (Wrocław) o badaniach nad wsią Raciborowice, czy komunikaty dr Zofii Szapajtis i mgr Ireny Czarneckiej (Wrocław) dotyczące badań nad załogą wrocławskiego PaFaWag-u i załogą zakładów Turowszowa — były kolejnymi referatami, obszernie dokumentowanymi i ilustrowanymi za pomocą szkiców terenowych, wykresów i tabel.

Omówienie bogactwa przedstawionego na Sesji materiału przekracza możliwości tego sprawozdania. Dlatego ograniczę się do wskazania podstawowych problemów Sesji oraz zarysowania kilku narzucających się uwag i postulatów.

Ziemie zachodnie i północne Polski stanowiły do niedawna swoiste laboratorium społeczne, umożliwiające analizę różnorodnych procesów. Należało do nich w pierwszym rzędzie zasiedlenie tych ziem przez repatriantów i ludność osadniczną z różnych rejonów Polski, przebiegające w kilku fazach czasowych w sposób swoisty dla każdej z faz. Następnie były to procesy adaptacji ludności napływowej do zastanego środowiska geograficznego, cywilizacyjnego i społecznego. Istotną część tych procesów stanowiło układanie się całokształtu kontaktów i stosunków międzygrupowych wśród ludności napływowej oraz pomiędzy tą ludnością i autochtonami. Z biegiem czasu na czoło wysunęły się inne procesy — postępująca integracja grup ludnościowych, amalgamacja kulturowa ludności, niekiedy nawet tendencje regionalizacyjne, tj. formowanie się nowych regionów kulturowych. Stwierdzić należy, że o ile w początkowym okresie (unikam tu podawa-

nia dat, gdyż w zależności od badanej problematyki i przyjętego kąta widzenia formułować można trochę odmienne periodyzacje zachodzących procesów) dominowały na obszarze ziem zachodnich i północnych migracje zewnętrzne „do” i „od” oraz towarzyszące im społeczno-kulturowe zderzenia heteronomicznych grup ludzkich, to następne okresy cechowało stopniowe słabnięcie migracji zewnętrznych (z wyjątkiem krótkiego okresu w latach 1957—1959) i narastanie szeregu zjawisk właściwych procesom stabilizacji.

Wygłoszone na Sesji referaty i komunikaty, równie jak liczne publikacje, na które mówcy powoływali się, stanowią dowód badawczych osiągnięć przedstawicieli nauk społecznych — demografów, socjologów, historyków — na ziemiach zachodnich. Problematykę zasiedlenia tych ziem, ze szczególnym uwypukleniem okresu „pionierskiego” w ich dziejach, przedstawił w swym referacie dr Dulczewski. Swego rodzaju konkretyzacją tego referatu było wystąpienie prof. Nowakowskiego, który ukazał procesy zasiedlania, amalgamacji i integracji społecznej ludności na przykładzie kształtowania się społeczności miasta Z. na Opolszczyźnie (Kędzierzyna). Dalsze uszczegółowienie kwestii przyniósł referat prof. Gołachowskiego, omawiający kształtowanie się struktury ludnościowej miasta Wrocławia oraz przemiany ludnościowe i społeczne w dolnośląskim zagłębiu węgla brunatnego i miedzi.

Problematyka integracji społecznej na ziemiach zachodnich interesowała wielu mówców. Rozpatrywano integrację jako rezultat przestrzennego i społecznego stabilizowania się ludności na tych ziemiach (doc. dr K. Żygulski, prof. Nowakowski). Kilku mówców zwróciło przy tym uwagę na kształtowanie się, w wyniku zaawansowanej integracji, swoistego społeczno-kulturowego oblicza pewnych rejonów ziem zachodnich, czyli na zjawisko narastającej nowej regionalizacji tych ziem (prof. Rybicki, dr Dulczewski). Zjawisko to występuje może najsilniej na terenie woj. zielonogórskiego, gdzie formuje się społeczny wzór „lubuszanina — dobrego obywatela”, a sam termin „lubuszanin” — zresztą niezbyt adekwatny geograficznie i historycznie — utrwała się coraz mocniej w języku działaczy miejscowych i ludności.

W związku z naturalnym wygasaniem tempa migracji zewnętrznych oraz zagospodarowaniem ziem zachodnich i północnych, pojawiły się tam w ostatnich latach procesy w gruncie rzeczy typowe dla całego obszaru Polski: migracje wewnętrzne, czyli dyslokacje przestrzenne, głównie ze wsi do miasta i z małych miast do dużych; formowanie się nowych struktur zawodowych i warstwowych na wsi i w mieście oraz nowego wzoru stosunków sąsiedzkich w związku z industrializacją i urbanizacją; wreszcie szereg procesów kulturowych, mających u podłoża zarówno lokalne, jak i ogólnospołeczne czynniki związane z planowym zagospodarowywaniem kraju i budową społeczeństwa socjalistycznego. Niektóre ze zjawisk aktualnego procesu kulturowego wymienili w swych referatach dr Dulczewski i prof. Nowakowski, wskazując m. in. na postępującą racjonalizację myślenia i postępowania ludności na ziemiach zachodnich oraz słabnięcie tam roli organizacji kościelnych. Szereg innych doniosłych zjawisk zasługuje na pełniejsze ujęcie ich w orbitę zainteresowań badaczy. Profesor Rybicki zwrócił uwagę, że porównawcze badanie tych zjawisk na obszarze ziem zachodnich i dawnych ziem Polski mogłoby doprowadzić do bardzo ciekawych i pożytecznych wyników. Referent wymienił jako szczególnie godne badania: a) warunki, w jakich odbywa się amalgamacja społeczna; zagadnienie czynników grupotwórczych; b) stosunek pokoleń: rola młodego pokolenia w środowiskach lokalnych i regionalnych, rola młodego pokolenia w procesach integracji społecznej; c) przemiany wewnętrzne

w obrębie wsi: przesunięcia w strukturze zawodowej i wędrowności do ośrodków przemysłu; d) procesy urbanizacji: powstawanie dużych aglomeracji ludności wokół nowych ośrodków górnictwa i przemysłu, obszary pustki kulturowej i społecznej, ośrodki krystalizowania się nowych więzi społecznych; e) procesy integracji społecznej: czynniki sprzyjające integracji i hamujące ją, integracja i zagadnienie ciągłości życia społecznego; f) regionalizm: czynniki geograficzne, ekonomiczne i kulturowe sprzyjające nowej regionalizacji, zanik dawnych społeczności regionalnych; g) wzory cywilizacyjne i kulturowe oraz zagadnienie typów życia: warunki ich formowania się na ziemiach zachodnich jako wzorów i typów przodowniczych w kulturze kraju.

Zdaniem prof. Rybickiego, procesy urbanizacyjne na ziemiach zachodnich przebiegają na większą skalę i w szybszym tempie niż na pozostałym obszarze kraju, dlatego ziemie zachodnie odgrywają w tym zakresie rolę wiodącą. Badanie nad tymi procesami posiada więc ogólniejszy i nie tylko socjologiczny sens dochodzenia, w jakim kierunku dokonuje się rozwój społeczno-przestrzenny społeczeństwa polskiego.

Niektóre z sugestii prof. Rybickiego znalazły rozwinięcie w innych referatach Sesji oraz w dyskusji. Problematyce stosunku pokoleń poświęcili część swych wypowiedzi prof. dr S. Kowalski (z Poznania) i doc. K. Żygulski. Referat doc. Ziółkowskiego zawierał cenną i interesującą próbę porównawczego spojrzenia na niektóre czynniki społeczno-kulturowe warunkujące tempo procesów integracyjnych w Polsce, Niemieckiej Republice Federalnej i Izraelu. Znalazła się tam również sugestia, aby wysiłki zmierzające do syntetycznego zinterpretowania rozwoju społecznego ziem zachodnich oprzeć na porównawczym badaniu procesów uprzemysłowienia i urbanizacji.

Problematyka syntezy wiedzy o ziemiach zachodnich i północnych postawiona została na Sesji w związku z praktycznymi postulatami lepszej kooperacji interdyscyplinarnej, integracji badań i kumulowania już osiągniętych wyników badawczych (dr W. Mrozek z Krakowa, prof. Golachowski i in.). W dyskusji wielokrotnie podnoszona była sprawa kompleksowości badań nad ziemiach zachodnimi, zarówno w aspekcie podejmowania ich „szerokim frontem” przez demografów, ekonomistów oraz socjologów różnych specjalizacji, jak i w aspekcie prowadzenia ich w sposób uzgodniony i ewentualnie wspólnie programowany. Zaletą tak pojętej kompleksowości badań byłaby większa gruntowność i wszechstronność osiągniętych wyników oraz większa niż obecnie łatwość spożytkowania ich w przyszłości do budowy syntezy. Potrzebę dojścia do jakiejś syntezy wiedzy o ziemiach zachodnich podnosiło wielu mówców.

*

Odbyta Sesja pozostawiła na ogół korzystne wrażenie. Uderzało bogactwo zgromadzonych danych, niekiedy bardzo szczegółowych (komunikaty). Imponujący był zapał badawczy, szeroki rozmach niektórych badań oraz świadomość nie tylko poznawczej, lecz także politycznej ich roli. Przebieg obrad Sesji pozwala wnioskować, że obecnie badania nad ziemiach zachodnimi i północnymi wkraczają w nową fazę rozwoju. Obiektywnemu procesowi integracji tych ziem z macierzą i coraz szerszemu występowaniu na nich zjawisk społecznych wspólnych całemu obszarowi Polski, odpowiada zmiana kierunku zainteresowań badaczy: od śledzenia procesów specyficznych dla tych ziem przechodzą oni słusznie w coraz szerszym stopniu do badania różnorodnych aspektów industrializacji i urbani-

zacji jako czołowych procesów ogólnospołecznych w dobie budownictwa socjalizmu. Swoistość przebiegu tych procesów na ziemiach zachodnich i północnych można bowiem badać i ukazywać obecnie tylko na szerszym, ogólnokrajowym tle porównawczym. Nasuwa się w związku z tym uwaga, że w dalszych badaniach byłoby bardzo celowe pełne wykorzystanie cennych sugestii teoretycznych i tematycznych, jakie sformułowane zostały zwłaszcza w referatach prof. Rybickiego i doc. Ziółkowskiego.

Nasuwa się też uwaga, że dalsze badania na ziemiach zachodnich i północnych wymagają większego niż dotąd „uteoretycznienia”. W badaniach dotychczasowych chodziło przede wszystkim o opis przebiegu czołowych procesów. Przyszłe badania, dzięki zebraniu ogromnego materiału faktycznego, będą mogły pokusić się o uogólnienia i rozbudowanie szeregu koncepcji teoretycznych. Na ich gruncie byłaby ewentualnie możliwa integracja, jeśli już nie teorii, to przynajmniej pewnych wniosków kilku pokrewnych dyscyplin naukowych, wspólnie zaangażowanych w badanie problematyki ziem zachodnich. To zaś stanowiłoby — obok nowych twierdzeń teoretycznych, których potencjalnym posiadaczem jest dziś szerokie grono badaczy tych ziem — interesujący i cenny wkład do nauki światowej.

W kontekście tych uwag nie sposób pominąć spostrzeżenia, że większość spośród komunikatów Sesji, podobnie jak i jeden z czołowych referatów (prof. Gola-chowskiego), przygotowano w ośrodku wrocławskim. Prężność badawcza tego środowiska, idąca w parze z prężnością gospodarczą i kulturalną miasta Wrocławia, nie znajduje niestety odpowiednika w układzie kadrowo-organizacyjnym uniwersytetu wrocławskiego. Katedra Socjologii dotychczas nie posiada tam kierownika i zatrudnia tylko dwóch pracowników naukowych. Prof. Golachowski mówił w związku z tym: „Dziś już, po kilkunastu latach improwizacji i wysiłków przekraczających nasze siły, mamy chyba prawo domagać się stworzenia niezbędnych warunków do prowadzenia systematycznych badań socjologicznych i demograficznych w tym najbardziej dynamicznym rejonie ziem zachodnich”.

Istotnie, kadrowa i materialna pomoc Katedrze Socjologii UBB we Wrocławiu jest sprawą pilną, i to nie tylko ze względu na dalszy rozwój badań w tym ośrodku,

Zbigniew A. Żechowski

PRZEWÓD HABILITACYJNY DOKTORA FELIKSA HOLECZKA

W dniu 18 VI 1962 r. odbyły się posiedzenia Rady Wydziału Prawa UAM w Poznaniu, poświęcone zakończeniu przewodu habilitacyjnego dra Feliksa Holeczka.

Habilitant urodził się w Bytomiu dnia 30 V 1910 r. W roku 1936 ukończył 3 studia ekonomiczne na ówczesnym Wyższym Studium Handlowym w Krakowie, a w roku 1946 uzyskał na tej Uczelni stopień magistra nauk ekonomiczno-handlowych. W roku 1949 dr F. Holeczek ukończył studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Łódzkiego uzyskując stopień magistra prawa. Habilitant doktoryzował się na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w 1950 r. Pracę w szkolnictwie wyższym rozpoczął w roku 1951 wykładając na zlecenie WSE w Katowicach „Finanse przedsiębiorstw”. Od szeregu lat znany jest jako kierownik Katedry Planowania Finansowego, późniejszej Katedry Finansów Gospodarki Narodowej na Wyższej Szkole Ekonomicznej w Katowicach. Po likwidacji w 1958 r. Wydziału Finansowego Uczelni i kierowanej przez dra Holeczka katedry, pełni on funkcje

starszego wykładowcy przy Katedrze Finansów. Habilitant jest ponadto członkiem kilku towarzystw naukowych.

Bogato przedstawia się dotychczasowy dorobek naukowy dra Holeczka. Jest on autorem szeregu publikacji nie tylko z zakresu prawa finansowego, ale również z dziedziny ekonomiki przedsiębiorstw lub inwestycji i to zarówno krajowych, jak i zagranicznych (np. *Finansowanie rozbudowy przemysłu NRF*). Do ciekawszych publikacji habilitanta zaliczyć można przykładowo rozprawę pt. *Moralne zużycie środków trwałych przedsiębiorstw przemysłowych* — część I i II, *Przedsiębiorstwo przemysłowe jako jednostka gospodarcza i społeczna, Zagadnienia socjologiczne a ekonomika przedsiębiorstw* i inne.

Podstawę ubiegania się o stopień naukowy docenta prawa finansowego stanowiła obszerna praca pt. *Cło we współczesnym kapitalizmie*.

Posiedzeniom Rady Wydziału Prawa UAM w Poznaniu poświęconym zakończeniu przewodu habilitacyjnego dra Kołeczka przewodniczył dziekan Wydziału Prawa prof. dr J. Wąsicki. Prof. B. Blass i prof. J. Zdzitowiecki odczytali swoje recenzje. Recenzję nieobecnego prof. M. Orłowskiego odczytał dziekan J. Wąsicki. Wszystkie recenzje zawierały wnioski o dopuszczenie dra F. Holeczka do kolokwium habilitacyjnego.

W toku dyskusji pierwszy przemawiał prof. R. Knapowski. Oświadczył on, że wysoko ocenia pracę dra F. Holeczka i w związku z tym przyłącza się do opinii recenzentów. Prof. Z. Nowakowski zwrócił się do recenzentów z pytaniem, jakie nowe koncepcje wniosła rozprawa habilitacyjna dra Holeczka do nauki prawa finansowego.

Prof. J. Zdzitowiecki stwierdził, że praca dra Holeczka w literaturze polskiej jest pozycją zupełnie nową, w której autor daje nowe ujęcia konfrontowane z dotychczasowymi doświadczeniami.

Prof. B. Blass odpowiadając na pytanie prof. Z. Nowakowskiego powołał się na wypowiedź prof. J. Zdzitowieckiego oraz na swoją pisemną recenzję, w której podkreślił szereg nowości opracowanych przez dra Holeczka.

W wyniku tajnego głosowania Rada Wydziału jednomyślnie dopuściła dra F. Holeczka do kolokwium habilitacyjnego. W ramach kolokwium prof. J. Zdzitowiecki zapytał co nowego, zdaniem autora, wnosi jego rozprawa do nauki prawa finansowego. Dr Holeczek oświadczył, że odpowiedź na to pytanie widzi w powodach, dla których wybrał temat rozprawy. Praca pt. *Cło we współczesnym kapitalizmie* wypełnia lukę, jaką dostrzegł w literaturze krajowej. Konkretyzując odpowiedź, autor szczegółowo omówił poszczególne rozdziały pracy, w których poruszył zagadnienia dotychczas nieopracowane, takie jak np.: zacieranie się różnic pomiędzy podatkami i cłem, czynniki wpływające na wysokość cła, podporządkowanie (poprzez zniesienie barier celnych) państw małych i gospodarczo słabszych państwom gospodarczo aktywniejszym,

W dalszym ciągu kolokwium prof. J. Zdzitowiecki poprosił autora o przedstawienie analizy stosunku ciał do kursów zróżnicowanych. Dr Holeczek przyznając, że temu zagadnieniu poświęcił w pracy zbyt mało miejsca, w obszernej odpowiedzi omówił takie zagadnienia, jak reglamentacja dewizowa, urzędowa kontrola cen, kontyngentowanie ilościowe itd.

Prof. R. Knapowski zapytał, jak przedstawia się wzajemny stosunek Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej do Wielkiej Brytanii. Dr Holeczek odpowiadając na to pytanie podkreślił, że wiąże się ono nie tylko z problematyką finansową i gospodarczą, ale odpowiedzi trzeba by szukać przede wszystkim w zjawiskach natury politycznej. Na tej odpowiedzi zakończono kolokwium.

Rada Wydziału w tajnym głosowaniu jednomyślnie opowiedziała się za przyjęciem kolokwium habilitacyjnego dra F. Kołeczka oraz powzięła uchwałę dopuszczającą go do wykładu habilitacyjnego.

Dziekan J. Wąsicki wystąpił z wnioskiem o zwolnienie dra F. Holeczka od obowiązku wygłoszenia wykładu habilitacyjnego. Wniosek swój przewodniczący posiedzenia uzasadnił tym, że dr Holeczek przez szereg lat pełnił funkcje kierownika Katedry Finansów na WSE w Katowicach; nadto powołał się na obszerne odpowiedzi udzielane przez dra Holeczka podczas kolokwium habilitacyjnego. W wyniku tajnego głosowania Rada Wydziału jednomyślnie zwolniła dra Holeczka z wykładu habilitacyjnego, a następnie podjęła jednomyślną uchwałę o nadaniu drowi Feliksowi Holeczkowi stopnia naukowego docenta z zakresu prawa finansowego.

Wojciech Łączkowski

ROZPRAWY DOKTORSKIE NA WYDZIALE OGÓLNOEKONOMICZNYM
WYŻSZEJ SZKOŁY EKONOMICZNEJ W POZNANIU W OKRESIE OD 1 VI 1962
DO 31 VIII 1962 R.

1. Mgr Zygmunt Foltyński, ur. 3 III 1923 r. w Odolanowie, studiował w latach 1949—1953 w Akademii Handlowej i Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu, uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych na podstawie rozprawy pt. *Rola kredytu w polityce gospodarczej Wielkiej Brytanii w latach 1931—1960*. Promotor: doc. dr Janusz Wierzbicki; recenzenci: prof. dr Jan Czarkowski i doc. dr Józef Zajda. Uchwała Rady Wydziału z dnia 25 VI 1962 r.

2. Mgr Józefa Kramer, ur. 22 V 1930 r. w Konopnicy, studiowała w latach 1951—1955 w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu, uzyskała stopień doktora nauk ekonomicznych na podstawie rozprawy pt. *Spożycie artykułów żywnościowych na wsi w ujęciu przestrzennym (na przykładzie woj. poznańskiego)*. Promotor: prof. dr Seweryn Kruszczyński; recenzenci: prof. dr Eugeniusz Garbacik i prof. dr Zbigniew Zakrzewski. Uchwała Rady Wydziału z dnia 25 VI 1962 r.

3. Mgr Andrzej Szambelan, ur. 22 VII 1930 r. w Starczanowie, studiował w latach 1951—1953 w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu, a w latach 1953—1955 na Wydziale Ekonomii Politycznej Uniwersytetu Warszawskiego, uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych na podstawie rozprawy pt. *Struktura zatrudnienia w państwowym przemyśle terenowym woj. poznańskiego w latach 1950—1960*. Promotor: doc. dr Stanisław Smoliński; recenzenci: prof. dr Stanisław Waszak i prof. dr Maksymilian Ziomek. Uchwała Rady Wydziału z dnia 25 VI 1962 r.

4. Mgr Franciszek Thomas, ur. 15 V 1921 r. w Poznaniu, studiował w latach 1946—1950 w Akademii Handlowej w Poznaniu, uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych na podstawie rozprawy pt. *Badanie wpływu postępu technicznego na koszty produkcji podstawowej przedsiębiorstwa budowlanego*. Promotor: doc. dr Stanisław Smoliński; recenzenci: doc. dr Henryk Hermanowski i prof. dr Seweryn Kruszczyński. Uchwała Rady Wydziału z dnia 25 VI 1962 r.

5. Mgr Florian Wiśniewski, ur. 19 IV 1935 r. w Ligocie, studiował w latach 1952—1956 w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu, uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych na podstawie rozprawy pt. *Rzemiosło indywidualne w Polsce*

Ludowej. Promotor: prof. dr Zbigniew Zakrzewski, recenzenci: prof. dr Władysław Bieda i doc. dr Stanisław Smoliński, Uchwała Rady Wydziału z dnia 25 VI 1962 r.

6. Mgr Bohdan Gruchman, ur. 21 VIII 1928 r. w Lublińcu, studiował w latach 1947—1952 w Akademii Nauk Politycznych w Warszawie oraz na Wydziałach Prawa Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Poznańskiego, uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych na podstawie rozprawy pt. *Przemiany struktury przestrzennej przemysłu Wielkopolski w latach 1870—1960*, Promotor: prof. dr Florian Barciński; recenzenci: prof. dr Seweryn Kruszczyński i prof. dr Kazimierz Secomski. Uchwała Rady Wydziału z dnia 7 VII 1962 r.

7. Mgr Stanisław Wierzchosławski, ur. 3 III 1926 r. w Wielkim Komorsku, studiował w latach 1947—1951 w Akademii Handlowej i Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu, uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych na podstawie rozprawy pt. *Efektywność handlu wiejskiego w świetle badań ankietowych*. Promotor: prof. dr Stanisław Waszak; recenzenci: prof. dr Zbigniew Zakrzewski i prof. dr Maksymilian Ziomek. Uchwała Rady Wydziału z dnia 7 VII 1962 r.

S. B.